

מזל שהיה לנו זה את זה / איציק נפרד מנעמי

דברים בהלוויה

עצוב. עצוב לי כל כך. לא הצלחנו להציל את נעמי שלי.

בשלושת החודשים האחרונים נעמי סבלה מכאבים בלתי נסבלים. השלבקת החוגרת הרגה אותה. תופעות הלוואי מהתרופה, (שיש לה שם כל כך סימפטי - "ליריקה") כנראה הכריעו אותה. התשובה שלה בקול חלוש לשאלה: "מה שלומך?" ענתה: "חלשה", "על הפנים". זה שגע אותי והכאיב לי כל כך.

אני מתנחם בזה שנעמי במותה נגאלה מכאביה.

הכרנו בסמינר חוזרי צבא בגבעת חביבה. החבר'ה קראו לו "סמינר ההזדמנות האחרונה", ואנחנו כנראה לקחנו את זה ברצינות. בצבא, נעמי הייתה פקידה פלוגתית בגולני. היה זה בימי מלחמת ששת הימים. בקרב על תל פאחר ברמת הגולן כמה חיילים מהפלוגה שלה נהרגו ורבים נפצעו. שנים אחר כך המ"פ שלה, תת אלוף אהרון ורדי, כתב ספר על הקרב בתל פאחר בו הקדיש קטע לנעמי. בהקדשה לספר שנתן לה, כתב: "לנעמי היקרה, בהוקרה ובהערכה רבה. היית עם הפלוגה ברגעים היפים, ובאלה הקשים חיזקת את כולנו, תודה לך, ורדי". אתמול התקשר אלי ורדי בטלפון והביע את צערו על לכתה של נעמי וממש חזר על אותם דברים.

בקרב על תל פאחר נהרג בן הקיבוץ (בן כיתתה) - יעל ירון ז"ל, אחיו של נחום ירון. משה פלבס, חברנו היקר, נפצע קשה מאוד. נעמי כמובן ידעה על כך אבל אסור היה לה לספר עליהם לפני שהמשפחות יקבלו את העדכון, כנהוג בצה"ל. נעמי מספרת שלא תשכח את הרגע שדברה עם ההורים שלה בטלפון הציבורי, שהיה בחדר האוכל, וההורים שלה לפתע אמרו לה: "הנה ההורים של יעל ושל משה, הם שואלים אם את יודעת משהו עליהם". נעמי נאלצה לענות שאינה יודעת.

כל דבר שעשתה בחייה היה ברצינות, באחריות ובחכמה רבה. רק עכשיו אני תופס את הקשר: כשם שדאגה לחיילי הפלוגה בגולני, כך גם היא וחוה'לה דאגו, כחברות ועדת אבלות, למשפחות האבלות בהלוויה, בשבעה ובכל הנדרש. לאחר השחרור מהצבא נעמי ערכה, בצניעות כדרכה, "דף לחייל" לחיילי עין השופט. לאורך השנים כל דבר שכתבתי, וכתבתי הרבה, זכה לעריכה ולהגהה של נעמי. לחברים אמרתי: "אמנם אני הפרופסור במשפחה - אבל הרבה מזה קרה לי בזכותה של נעמי".

בנינו ביחד משפחה חמה ואוהבת. נעמי תמיד אמרה שגידול וחינוך הבנות והמשפחה זה הדבר הכי חשוב לה בחיים. אמרה ועשתה. למרות הלינה המשותפת, נעמי דרשה משומרי הלילה בבית התינוקות, שכל פעם שהתינוקות שלנו מתעוררת, שיצלצלו אלינו בפעמון בבית, והיא הייתה קמה מיד ובאה להניק אותן. בסיום, הייתה מתקשרת אלי בפעמון בבקשה שאדליק את תנור חימום המים כדי שתתקלח. היום מצאתי את החוברת העבה, שנעמי נהגה לכתוב על הבנות בילדותן. לימים, לא פעם היינו יוצאים איתן לטבע הנפלא שלנו, מתיישבים בצל והיא קראה להם דברים שאמרו.

אני מתנחם בזה, שביומיים האחרונים ברמב"ם לפתע פסקו הכאבים. נעמי אמרה לי: "סוף סוף אני יכולה לשכב על הגב ולא כואב לי". מדהים שאפילו בדיקת ה-CT, כמה שעות לפני מותה - הראתה שהכל בסדר. ונעמי אמרה לי "איזה יופי". "יהיה בסדר" עניתי לה. ושנינו חייכנו. לא ידענו מה מצפה לה בשעות הקרובות.

אני מתנחם בזה, שנעמי כל כך שמחה שאורית מגיעה ארצה מסידני. אורית נחתה בנתב"ג בשש בבוקר, בדיוק בזמן שלא הצליחו להחיות את נעמי מהתקף לבבי.

אני מתנחם מהשיחה שלנו כמה שעות לפני שנפטרה. נעמי אמרה לי: "מחר בבוקר תעשה לי כביסה. אל תדאג, אורית תגיע מוקדם ובמידת הצורך, היא תלווה אותי לקולנוסקופיה".

אני ממש מתנחם מהשיחה האחרונה שלנו (שלא ידענו שהיא האחרונה): אמרתי לה, בנימה די מבודחת: "איני זוכר לאורך 57 שנות חיינו המשותפים תקופה, שבה את מודה לי כל כך הרבה פעמים ביום". והוספתי: "מזל שיש לנו זה את זו, תומכים זה בזו כל כך הרבה שנים ובמיוחד בימים קשים כמו אלה. אני בטוח שאם אני הייתי עובר משהו כזה גם את היית עוזרת לי בדיוק כמו שאני עוזר לך". נעמי חייכה וענתה לי: "בוודאי", חייכה ונתנה לי חיבוק חם.

אני מתנחם במשפחה המקסימה שבנינו ביחד. היום הם נותנים לי כוח להמשיך.

אני מתנחם בטוב שהיה לנו כחברים, כזוג, כהורים, וכמשפחה.

בברכתי ליום ההולדת שלה כתבתי לה בין השאר: "רוצה לאחל לך עם כל הלב, שיהיה לך טוב, כפי שאת רוצה. שתדעי לדאוג גם לעצמך ולא רק לאחרים, שתלמדי לפנק את עצמך, להרפות במקום שניתן". אני מחפש את הדרך להתנחם, אבל העצבות עדיין לא מרפה ממני. אני קורא את הדברים שכתבתי וחסרה לי נעמי שלי לעשות עריכה והגהה. אוהב ומתגעגע, איציק שלך

בקשה של נעמי שלנו

במשך החודשים בהם נעמי סבלה מהשלבקת, היא חזרה ואמרה: "לאחר שאחלים אדאג להפיץ את הבקשה: לכו להתחסן ותחסכו מעצמכם סבל רב".

דברים ביום השלושים [28.7.2026]

נעמי שלי, נעמי אהובתי,

זה נשמע לי הזוי ולא נתפש. שלוש יום חלפו מאז שנפרדנו לפתע, והלב עדיין מסרב להשלים עם חסרונך. נדמה לי שעוד רגע תכנסי הביתה, תחייכי. אני מסתכל בתמונה שלך, עם החיוך החם ואומר לעצמי: "איזו אישה מקסימה".

אין ספור פעמים אני עדיין מתייעץ איתך, כדרכנו מאז ומתמיד. לא פעם בשיחות אני עדיין אומר: 'נשאל את נעמי, נשאל את אמא, נשאל את סבתא'.

אהבתי לאורך השנים את המבט שלך: מבט מלא טוב לב, מבט מלא תבונה, מבט צנוע, שאומר הרבה. את כל כך חסרה לי. מאז לכתך לפתע, כל פעם שהכאב מעיק ומציף אותי, אני מנסה, ולעיתים גם מצליח, להיזכר בטוב הרב שהיה לנו ביחד. זכיתי לחלוק איתך את חיי. זכיתי בכך כבת זוג, כחברה, אהובה, חכמה, מסורה ואצילת נפש. כשהיינו הולכים ברחבי הקיבוץ, פעמיים ביום, אם הייתי משתף אותך באמירה שלילית על מישהו, אתָ בטוב ליבך ובגישתך החיובית היית מיד משתיקה אותי: "אל תדבר ככה", ואני ניסיתי להצטדק שאני משתף רק אותך.

נעמי שלי, תודה על האהבה שהענקת לי, לבנותינו, לנכדינו ולמשפחתנו. תודה על הבית החם שבנינו יחד, תודה על הרגעים היפים ועל הכוחות שנתת לי לאורך הדרך.

הגעגוע אלייך עמוק. אינני נפרד ממך באמת, כי את ממשיכה לחיות איתי ואיתנו בזיכרונותינו, ובאהבה שהותרת בלב כל מי שהכיר אותך. אנחנו חוזרים שוב ושוב לתמונות שלך ושלנו, בני המשפחה, ומתפעמים מהשמחה והאושר שאת מקרינה דרכם. לפתע כל תמונה מן העבר מקבלת עכשיו משמעות רבה יותר. דאגנו לעצב את המצבה ברוחך, בדמותך. בחרנו לצרף את הידיים הברוכות שלך, שנתנו מרפה לי ולאחרים בשיטת הרייקי, השקטה והצנועה שלך. שמנו אבנים שכל כך אהבת. אבנים שאספנו בטיולים שלנו בעולם הרחב. גיל נתן לנו שני שתילים חדשים של מוריינגה שיהיו בסמוך אליך. אני דואג לטפח את גינת המוריינגה ששתלנו בחצר שלנו - Naomis garden.

עיצוב המצבה וניסוחה מבטא את היחס החם שלנו אליך, כפי שכתוב בה:

"נַעֲמִי שָׁלֵם, לִמִּית וְקִסְלָה, רָצִיָה, אֲחֹת, אֵמָה, סִמְתָּ אֶהֱוָה."

נעמי שלי, נדמה שקבלתי "אות חיים" ממך, הפעם בלבוש פריחת צמח הכלות בכניסה לבית. לאורך השנים את דאגת בקביעות להשקות את הצמחים בגינה. צמח הכלה פרח לעיתים רחוקות, כל פעם פרח אחד. כשיצא ניצן שלו, כל כך שמחת להפנות את תשומת ליבי. היום, פשוט לא יאומן, לראשונה מזה שנים, פורחים לנו בגינה שבעה פרחים של כלה - לבנים, טהורים וצחים - כמוך. תודה לך, יקרה שלי! נעמי, "היית החברה הכי טובה שלי וכך תהיה לי לתמיד!"

ומילה אחרונה - אל תדאגי לי, היחס, הדאגה והחום שאני מקבל בימים אלו מבנותינו ונכדינו היקרים,
מנחמים אותי ואף מעודדים.

נעמי יקירתי האהובה, תהיי איתי, לעולם תהיי בליבי.

שלך, איציק

